

гдeto храната е повече. Така бродятъ през цѣлата година еленитѣ, а заедно съ тѣхъ и поради тѣхъ и тѣхнитѣ господари.

И така, господаритѣ не могатъ да отиватъ кѫдето искатъ, а трѣбва да отиватъ подиръ своите елени, които сами знаятъ, кѫде имъ е по-добре.

Наистина, ако негде се намѣри добро пасище съ достатъчно храна за еленитѣ, господаритѣ имъ тогава си почиватъ. Тѣ построяватъ своите жилища, наречени чуми, построяватъ сѫщо и кошара (ограда) за еленитѣ и оставатъ да живѣятъ тамъ дотогава, докогато еленитѣ изядатъ всичкия лишай. Свѣрши ли се лишая — господарътъ на еленовото стадо пакъ събира багажа си, и пакъ пѫтува, докато еленитѣ намѣрятъ храна на друго място.

Не напразно наричатъ еленитѣ хранители на самоеда и лопаря. Погледнете жилището имъ, узнайте живота имъ и ще разберете, че животътъ на самоеда е наистина невъзможенъ безъ елена. Съ бѣрзината на вѣтъра препуска еленътъ по блата и снѣжни полета и тегли и зиме и лѣте шейната на своя господаръ. Шейната е направена отъ тѣнки дъски, обвити съ еленова кожа и завързани съ ремъци; тя е толкова голѣма, че може да побере само единъ човѣкъ.

Еленътъ препуска по-бѣрже отъ коня и кара безъ цѣхъ. За 12 часа, и то безъ храна, еленътъ изминава до 100 км., стига да му се дава сегисъ-тогисъ по малко почивка.

Така, въ севернитѣ страни еленътъ изпълнява службата на коня, като впрегатно и товарно животно, но той замѣства тамъ и кравата. Самоедите ядатъ млѣкото на елена прѣсно и кисело. Лѣте отъ млѣкото си правятъ и сирене.